

ARENGUSEIRE KESKUS

Maksud, müksud ja maksumüksud

Heidi Reinson

Kantar Emori käitumisteaduste juhtekspert
SSE Riga majandus- ja tarbijakäitumise õppejõud
Tartu Ülikooli eksperimentaalpsühholoogia doktorant

10.06.2021

Kuidas muuta inimeste käitumist
tervislikumaks, keskkonnasõbralikumaks,
ettevõtteid innovaatilisemaks?

Milleks meile maksud?

Eesti riigile raha kogumiseks?

VS

Eesti elanike käitumise mõjutamiseks?

Müksamine / nügimine

(nudging)

Müks

(nudge)

on tagasihoidlik sekkumine, väike muudatus valikute arhitektuuris, mis **mõjutab inimese käitumist ennustatavas suunas**, kuid *ei piira tema valikuvabadust* ega muuda oluliselt inimese majanduslikku olukorda (Thaleri ja Sunsteini, 2008).

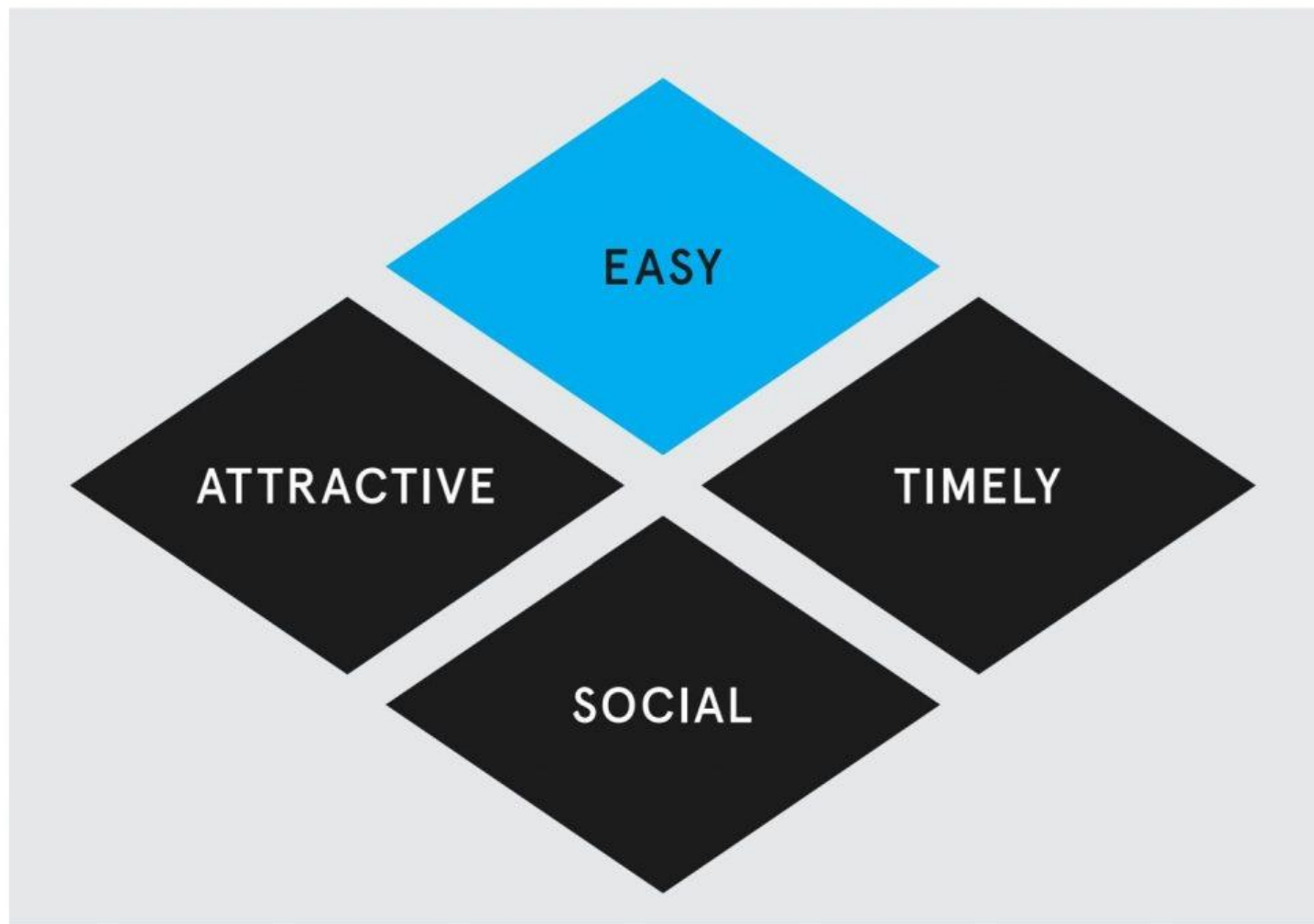
Müks (*nudge*)

on tagasihoidlik sekkumine, väike muudatus valikute arhitektuuris, mis **mõjutab inimese käitumist ennustatavas suunas**, kuid *ei piira tema valikuvabadust* ega muuda oluliselt inimese majanduslikku olukorda (Thaleri ja Sunsteini, 2008).

Müksamine toimib tänu üksikisikute ja gruppide otsustusprotsessides esinevale kognitiivsele piiratusele, kallutatusele ning harjumustele, mis takistavad inimestel käituda ratsionaalselt, enda huvidest lähtuvalt. Müksamine võtab taoliseid takistusi arvesse ning kasutab neid oma püüdlustes (Hansen, 2016).

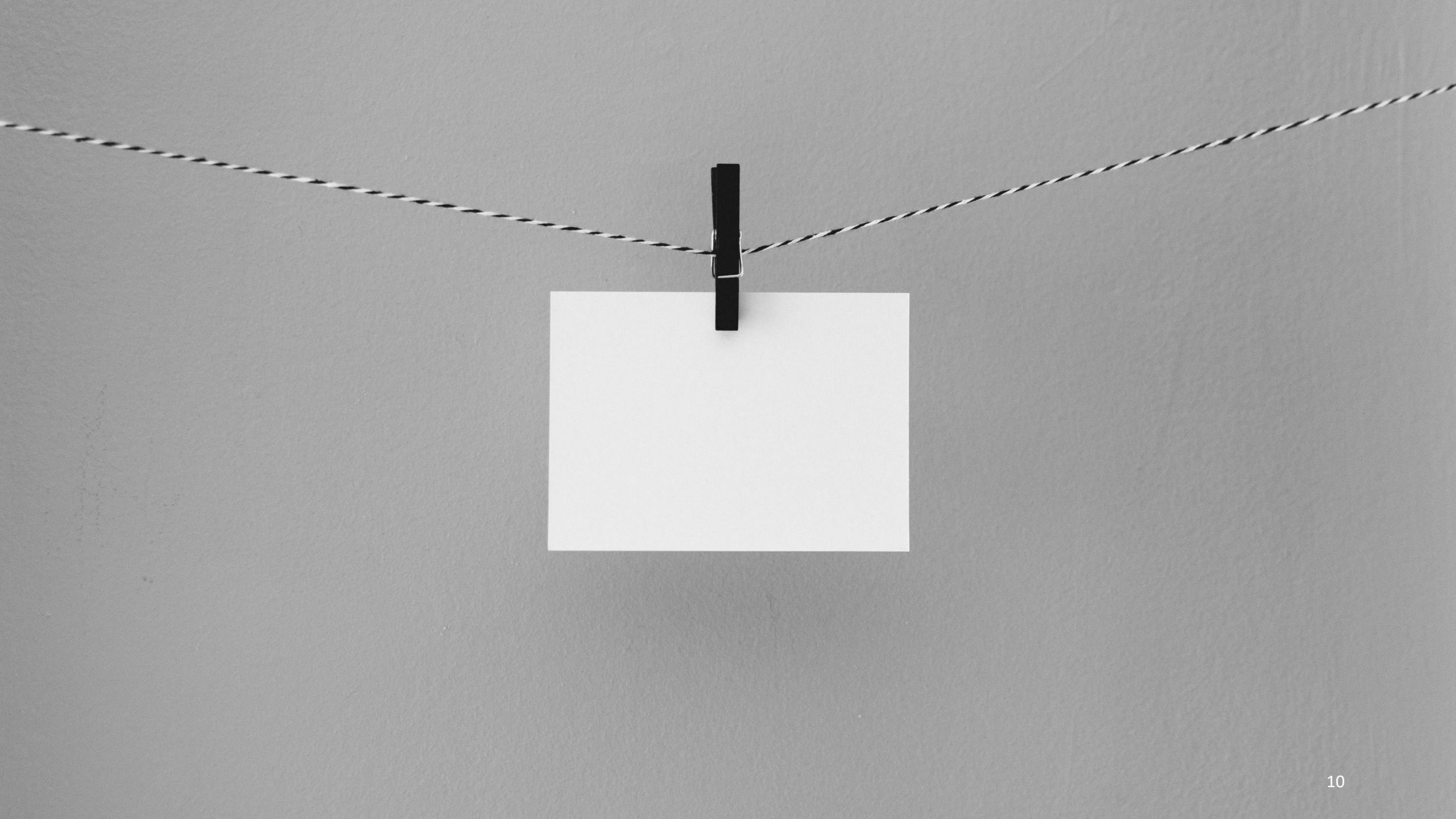
Lihtne

Kõitev / Ahvatlev

Õigeaegne

Sotsiaalne

+5 senti vs -5 senti

**Maksmata
maksud
jätavad jälje.**

Sulle meeldivad korras maanteed,
tasemel kiirabi, tõhus päästjate ja
politsei töö. Meile ka.

MAKSU- JA TOLLIAMET

Carbon tax

vs

Climate contribution

KOHE!

Aitäh ja head müksamist!

Heidi.Reinson@kantar.com

KANTAR EMOR

 ARENGUSEIRE
KESKUS